

УДК 347.77:004.421 (049.65)

DOI 10.37749/2308-9639-2026-2(278)-4

С. С. САВИЧ,

кандидат юридичних наук, доцент, директор Відокремленого структурного підрозділу закладу вищої освіти

«Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

Луцький інститут розвитку людини (Луцьк, Україна)

ORCID ID: orcid.org/0000-0003-0528-6928

ПРАВА АВТОРІВ ЯК КОРИСТУВАЧІВ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ ТА АВТОМАТИЗОВАНІ АЛГОРИТМИ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКОГО ПРАВА (EX ANTE)

У статті розглядається вплив автоматизованих алгоритмів захисту авторських прав (ex ante, – заздалегідь, наперед) на права користувачів цифрових платформ. Метою є аналіз особливостей функціонування таких систем, оцінка ризиків непропорційного блокування контенту та вивчення зарубіжного досвіду регламентації (ЄС, Республіка Польща, Федеративна Республіка Німеччина). Результати показують, що автоматизація захисту забезпечує оперативну протидію порушенням, але водночас створює загрозу обмеження прав користувачів цифрових платформ, невизначеність та непрозорість процедур оскарження «рішень» автоматизованих алгоритмів і ризик надмірної превентивної цензури.

Проаналізовано деякі акти та рішення органів ЄС щодо відповідальності провайдерів платформ і профільний закон Федеративної Республіки Німеччина як приклад механізмів захисту прав користувачів (процедура скарг, спростовна презумпція правомірності для деяких випадків використання, що законодавчо виключає необхідність застосування фільтрів контенту).

Автор доходить висновку про необхідність законодавчої регламентації використання автоматизованих фільтрів в Україні з впровадженням процедур контролю, прозорості автоматизованих алгоритмів і ефективних механізмів оскарження для збалансування інтересів операторів цифрових платформ, користувачів та суб'єктів авторського права.

Ключові слова: авторське право, цифрові платформи, автоматизовані алгоритми захисту, фільтрування ex ante, провайдери послуг обміну контентом.

Постановка проблеми. Впровадження різноманітних технічних способів захисту прав інтелектуальної власності у цифровому середовищі зумовлює суттєву трансформацію відносин, пов'язаних зі створенням, використанням та поширенням цифрового контенту. Бажання унеможливити порушення прав та законних інтересів суб'єктів прав інтелектуальної власності шляхом розробки автоматизованих, поза процедурою судового чи адміністративного захисту, способів технічної протидії, створило іншу проблему. Потрібно зауважити, що з розвитком та всебічним

використанням цифрових платформ (систем цифрових послуг обміну контентом), технічний захист авторських прав став не тільки проблемою користувачів об'єктами авторського права, які мають підстави для вільного використання творів і часто позбавлені такої можливості (як наприклад, для навчання або для осіб з інвалідністю), але й самих авторів, що бажають поширити свій твір на цифровій платформі і нерідко зустрічаються з необґрунтованим «рішеннями» алгоритмізованих фільтрів про порушення чужих прав, нерідко узагальнено сформульованих як «порушення

АВТОРСЬКЕ ПРАВО

правил користування платформою» тощо.

На сьогодні саме платформи перебирають на себе переважну роль у рекламі та продажах різноманітного контенту, його створенням та обміном. Без розміщення на платформах свого контенту, автор чи продавець можуть залишитися непомітними у світі динамічної конкуренції ідей та товарів. Коли ще зовсім недавно у процесі використання технічних засобів захисту прав інтелектуальної власності йшлося про пошук балансу інтересів правовласників та користувачів, то сьогодні, завдяки зростанню ролі цифрових платформ в доступі до інформації та застосування у їхній роботі технології фільтрування на основі автоматизованих алгоритмів, баланс необхідно шукати між операторами платформ і користувачами у контексті застосування та функціонування цих самих побудованих на штучному інтелекті систем, що нерідко блокують контент ще до можливості його завантажити та поширити, тобто *ex ante* (превентивно, заздалегідь). Варто зауважити, що на сьогодні не існує єдиного узгодженого і загальноприйнятого терміну, яким можна називати цю «фільтрувальну» технологію.

У літературі констатується наявність таких різноманітних термінів, як: «превентивні технічні засоби», «технології розпізнавання контенту», «автоматизовані засоби виявлення, ідентифікації та швидкого видалення/блокування доступу до контенту» тощо [1, с. 1]. Ми для завдань та у межах цієї статті називатимемо їх автоматизованими алгоритмами захисту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематикою здійснення авторського права у цифровому середовищі, гармонізації національного права інтелектуальної власності з правом ЄС, зокрема й у контексті забезпечення авторських прав при функціонуванні цифрових платформ займається ціла низка таких українських дослідників: А. Штефан, О. Розгон, Л. Тарасенко, Б. Карнаух та інші. Окремо питання саме застосування автоматизованих алгоритмів фільтрування контенту у цифрових платформах висвітлювали в основному закордонні дослідники, зокрема

J. Brieske, M. Perel, M. Sag, K. Gliściński, F. Wilman та інші.

Мета статті полягає у характеристиці ризиків та загроз, які може нести застосування автоматизованих алгоритмів захисту авторських прав на цифрових платформах, огляді та окресленні шляхів можливого вирішення проблеми ексцесів при фільтруванні контенту *ex ante* на основі напрацьованого досвіду окремих країн Європейського Союзу.

Виклад основного матеріалу. Запровадження автоматизованих систем захисту, таких, як алгоритми, необхідно розглядати в контексті розвитку спроб технічного вирішення проблеми порушення прав інтелектуальної власності у цифровому середовищі. Зрозуміло, що запити сучасного динамічного життя вимагають оперативності у реагуванні на порушення та завдану шкоду, а найкращим виходом вважається максимальне виключення випадків таких порушень через превентивні механізми захисту.

Найбільш відомими та поширеним прикладом застосування технічних засобів захисту авторського права *ex ante* у цифровому середовищі на сьогодні є програми, узагальнені назвою «технічні засоби захисту» (Technological Protection Measures, – TPM). Це система управління цифровим авторсько-правовим контентом, що здійснюється самим правовласником через встановлення певних обмежень при доступі до цифрового контенту: наприклад можливостей копіювання, завантаження, часові рамки доступу до контенту, обмеження кількості переглядів, пристроїв і точок доступу до контенту, блокування голосового відтворення тексту або його збільшення (за допомогою screen reader) тощо.

Неможливість безпідставного (несанкціонованого) доступу та недозволеного відтворення чи використання вбачається, на наш погляд, як обґрунтована розумна перевага цих технічних засобів саме як засобів захисту. Поряд з цим, інші обмеження (кількість переглядів, їх часові або територіальні межі) уже можна розглядати не власне як захист, а як встановлення умов ліцензійного договору,

АВТОРСЬКЕ ПРАВО

виконання яких правовласник може контролювати технічно, по суті керувати поведінкою користувача не загрозою застосування довірливої відповідальності, а в «ручному режимі».

Згадане стосується такого різновиду технічних засобів захисту, як системи управління цифровими правами (Digital Right's Management, – DRM). Більше того, нерідко вказане розглядається уже не як класичне суб'єктивне авторське право (майнові права дозволяти чи забороняти використання), а окреме та особливе право контролю (access right) доступу до об'єкта авторського права у цифровому середовищі [2, с. 90].

Тема застосування цих технічних засобів достатньо добре висвітлена у юридичній літературі (як закордонній, так і українській). В основному вони повністю виправдали покладені на них сподівання у справі недопущення порушень прав суб'єктів авторського права, проте показали іншу – «темну сторону»: за безумовним захистом правовласників ховається ризик глухого ігнорування інтересів уповноважених на вільне використання об'єктів авторського права осіб, зокрема й людей з інвалідністю. У зв'язку з цим, впровадження технічних засобів захисту є однією з причин постійних дискусій щодо недостатності забезпечення інтересів вразливих груп населення й обмеження їхнього права на інформацію і доступ до культурного надбання людства.

Захист об'єктів авторського права технічними засобами не регулюється нормами права. Так склалося, що їхнє використання є сферою суто технічних можливостей суб'єкта авторського права, не передбачає якогось організаційно-правового процесу їх застосування чи оскарження такого з боку заінтересованих осіб, а тому перебуває поза дією права. Окремі як міжнародні, так і національні нормативно-правові акти лише згадують про технічні засоби захисту у контексті перешкоди за певних обставин для вільного використання творів (fair use), а також містять зобов'язальні норми не використовувати їх для таких цілей, проте без якого-небудь дієвого механізму забезпечення.

Ідеї щодо розширення та всебічного забезпечення «інклюзивності» авторського права спрямовуються саме на обмеження можливостей правовласників у застосуванні програм технічного захисту. Навіть до сьогодні, незважаючи на уже більше як 25-річну історію існування технічних засобів захисту авторського права, питання їхньої правової регламентації усе ще належним чином не вирішене [3].

Новітнім етапом розвитку інтелектуальної власності стало активне поширення цифрових платформ як для пошуку і використання інформації, так й обміну нею. Своєрідні технічні засоби превентивного захисту стали активно використовуватися і в їхній роботі. Але оскільки згадані ТРМ передбачають захист від недозволеного доступу з блокуванням можливостей відтворення і подальшого поширення файлів, то зважаючи на специфіку діяльності платформ, де контент завантажуються самими користувачами, необхідними є механізми автоматичного виявлення порушень як вже завантаженого і доведеного до відома публіки у «інформаційному морі» платформи контенту, так і того, який намагаються на ній поширити. Активний розвиток технологій, особливо штучних нейромереж, здатних до «тренування» та «самонавчання», автоматизованих алгоритмів, дозволив пристосувати їх до роботи цифрових платформ у якості фільтрів контенту, який потенційно може порушувати авторські права. Спільними ознаками ТРМ та систем автоматизованих алгоритмів – фільтрів захисту, є їхня нерегламентованість нормами права і така ж потенційна загроза стати перешкодою поширенню інформації.

Оператори цифрових платформ все частіше вдаються до використання автоматизованих алгоритмів з причин економії витрат на людські ресурси, які раніше доводилося залучати в якості модераторів контенту, так і з міркувань уникнення можливих конфліктних ситуацій, пов'язаних з неконтрольованим поширенням незаконного контенту та ризиків настання юридичної відповідальності. Можна навести приклад найбільше відомих

АВТОРСЬКЕ ПРАВО

автоматизованих систем – Content ID, що використовується на YouTube чи, наприклад, Audible Magic на однойменній американській платформі, що належить корпорації Amazon. Особливого поширення набуло використання автоматизованих алгоритмів у сфері стокових платформ (фотобанків тощо).

Тенденцією стає покращення функцій розпізнавання сумнівного контенту з мінімально можливою погрішністю. Як приклад можна навести використання технології MobileNetV2– нейронної мережі, яка піддається навчанню і з високою точністю розпізнає зображення. За окремими даними ефективність розпізнавання нею зображень при належному «тренуванні» цієї системи може сягати 90% [4, с. 9]. Проте ефективність роботи цих систем-фільтрів, тим не менше, далека від бажаної, механізми взаємодії користувачів та операторів платформ у випадку ексцесів цих систем законодавчо не визначені, а тому це викликає немало нарікань й звинувачень у надмірній «роботизації» контролю за поширенням та обміном інформацією.

Правовий режим охорони прав інтелектуальної власності на цифрових платформах довгий час будувався за принципом «безпечної гавані». Контент, який розміщується на них презюмується правомірним, доки не існують та не доведені обставини про зворотне. Як зауважує М. Sag, основний принцип, на якому ґрунтується робота безпечних гаваней – це свого роду «послуга за послугою»: в обмін на одержаний від держави «імунітет», онлайн-платформи повинні видаляти або блокувати доступ до матеріалів, що порушують авторські права, але як правило після отримання спеціального повідомлення від суб'єкта авторських прав. Ця система реагування на порушення, передбачена Законом США про авторське право – Digital Millenium Copyright Act – отримала назву «повідомлення та видалення» [5, с. 511–512].

Практика права Європейського Союзу ще донедавна складалася в основному на застосуванні принципу безпечної гавані у функціонуванні цифрових платформ. Як приклад, можна навести рішення Європейського

Суду Справедливості (далі – ЄС) від 22 червня 2021 року у справі Frank Peterson v Google LLC, YouTube Inc., YouTube LLC, Google Germany GmbH (C-682/18), а також Elsevier Inc. V Cyando AG (C 683/18), де було розтлумачено положення ст. 8 Директиви Європейського парламенту і Ради (ЄС) 2001/29/ЄС від 22 травня 2001 року про гармонізацію окремих аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві у такий спосіб, що оператор цифрової платформи може бути притягнутий до юридичної відповідальності за факти порушення авторських прав іншими користувачами на його платформі лише у випадках, коли: 1) встановлено наявність незаконно розміщеного контенту на цифровій платформі, а її оператор утримується від його швидкого видалення або блокування доступу до нього; 2) якщо йому відомо або має бути відомо загалом, що користувачі його платформи незаконно завантажують чужий контент через його платформу і при цьому утримується від впровадження відповідних технологічних заходів, яких можна очікувати від достатньо сумлінного оператора в цій ситуації, з метою ефективної протидії порушенням авторських прав; 3) коли оператор бере участь у виборі захищеного контенту, що був незаконно розповсюджений, надає на своїй платформі інструменти, спеціально призначені для незаконного поширення такого контенту, або свідомо сприяє такому поширенню, що підтверджується фактом прийняття цим оператором фінансової моделі, яка заохочує користувачів його платформи незаконно розповсюджувати захищений контент через цю платформу [6].

На платформах користувачами є як автори-творці контенту, так і ті, хто з ним знайомиться та користується. На відміну від технічних засобів захисту, де правовласник регулює поведінку користувача за допомогою певного технічного бар'єру, правила платформи можуть створювати цей бар'єр і для самих авторів-правовласників не тільки щодо вже розміщеного контенту, але й щодо того, який особа-автор намагається завантажити.

АВТОРСЬКЕ ПРАВО

Останні окремі рішення судових органів Співтовариства, законодавчі зміни на виконання вимог загальносоюзних директив у національних законодавствах (чого ми торкнемося нижче), дозволяють зробити висновок про певний відхід від принципу безпечної гавані у праві ЄС та національних законодавствах держав-членів.

Як небезпідставно зауважують М. Perel та N. Elkin-Kogen, застосування автоматизованих алгоритмів-систем, які здатні блокувати контент, що нібито порушує авторські права *ex ante*, створює серйозні виклики засадничим принципам, на яких будується сама система правового захисту авторських прав: прозорості, належної правової процедури та громадського контролю. Для того, аби захистити право користувачів цифрових платформ на створення та використання результатів власної творчості, насамперед мають бути забезпечені належні засоби контролю за діяльністю згаданих алгоритмів, що застосовуються операторами платформ. На думку згаданих авторів необхідно, аби особи, що зіштовхнулися з необґрунтованими рішеннями алгоритмів, мали можливості розуміти, які механізми роботи цих алгоритмів, критерії прийняття ними рішення та порядок оскарження цих рішень. В іншому випадку буде йтися про обмеження свободи творчості та свободи вибору цифрових платформ для розміщення результатів своєї творчості [7, с. 532].

Надзвичайного значення подією для системи захисту авторського права (суміжних прав) та прав користувачів цифрових платформ стало прийняття Директиви Європейського парламенту і Ради (ЄС) 2019/790 від 17 квітня 2019 року про авторське право і суміжні права на Єдиному цифровому ринку та про внесення змін до директив 96/9/ЄС та 2001/29/ЄС (далі – Директива 2019/790) [8]. Особливо важливим у контексті цього дослідження є положення, закріплені у її ст. 17 (ч. 4). Нею закріплено норму, яка вимагає обов'язкового отримання дозволу від автора шляхом укладання ліцензійного договору на акт публічного сповіщення або доведення до

загального відома публіки. У випадку якщо дозвіл не надано, то надавачі онлайнних послуг спільного доступу до контенту задля уникнення відповідальності повинні підтвердити, що: «(а) доклали всіх зусиль для отримання дозволу; та (б) доклали всіх зусиль відповідно до високих галузевих стандартів професійної сумлінності, щоб забезпечити недоступність певних творів чи інших об'єктів, щодо яких правоволодільці надали надавачам послуг відповідну та необхідну інформацію; та у будь-якому разі (с) діяли оперативно після отримання достатньо обґрунтованого повідомлення від правовласників, щоб заблокувати доступ до творів або інших об'єктів, про які було повідомлено, або вилучити їх зі своїх вебсайтів, та доклали всіх зусиль для запобігання їх подальшому вивантаженню відповідно до пункту».

Закон України «Про авторське право і суміжні права» у ст. 58 передбачає практично аналогічний підхід і є майже дослівним втіленням норм згаданої Директиви 2019/790. Зокрема Законом також передбачається необхідність наявності дозволу на використання об'єктів авторського права та/або об'єктів суміжних прав шляхом інтерактивного надання доступу та/або публічного сповіщення, а у випадку його відсутності провайдери послуг обміну контентом зобов'язані вжити усіх необхідних заходів для його одержання. Втілена в українському авторсько-правовому законодавстві була й норма Директиви 2019/790 про випадки, що виключають відповідальність провайдера послуг (ч. 3 ст. 58 Закону), а також важлива норма, що не зобов'язує операторів цифрових платформ здійснювати загальний моніторинг контенту платформи, тобто фактів порушень авторського та суміжних прав.

Необхідно зауважити, що така «лагідна» гармонізація норм національного права з вимогами Директиви 2019/790, що відбулася в Україні, яскраво контрастує з ситуацією, що виникла всередині ЄС стосовно процедури імплементації її норм у національні закони про авторське право і суміжні права окремих держав-членів. Тут варто згадати про справу

АВТОРСЬКЕ ПРАВО

«Республіка Польща проти Європейського парламенту та Ради ЄС», яку розглянув ЄСС (Рішення від 26 квітня 2022 року у справі C-401/19) [9]. Суть позиції Республіки Польща зводилася до того, що передбачений у ст. 17 Директиви 2019/790 режим відповідальності надавачів послуг (провайдерів) цифрових платформ обмежував права громадян ЄС у праві доступу до інформації та свободи творчості, оскільки перекладав обов'язок нести ризик відповідальності за розміщення неправомірного контенту на операторів платформ саме через обов'язок одержання дозволу правласника.

Як зауважує К. Gliściński, перед судом постало також вирішення принципового питання: чи охорона прав користувачів має здійснюватися превентивно шляхом застосування фільтрування та блокування контенту (ex ante) чи за вже довершеним фактом розміщення (ex post)? Саме формулювання позиції з цього питання судом мало принципове значення, адже у випадку визнання права операторів платформ на фільтрування ex ante, новий режим відповідальності навпаки заохочував би їх до надмірного превентивного блокування контенту, а багато користувачів з різних причин відмовлялися би від застосування механізму розміщення превентивно заблокованого контенту шляхом подання операторові платформи окремих скарг [10].

На думку згаданого автора, ЄСС свого роду самоусунувся від вирішення цієї концептуальної альтернативи, поклавши на операторів платформ необхідність докладання усіляких можливих зусиль щодо забезпечення прав користувачів платформ, але при цьому не вказав чи не зауважив про необхідність створення якогось конкретного механізму розгляду скарги користувача платформи, регламентації строків та порядку такого розгляду у національних законодавствах країн-членів, що мало б стати практичним вирішенням проблеми безпідставного блокування контенту при фільтруванні [10].

Цікавим у цьому контексті є досвід Федеративної Республіки Німеччина саме в імплементації норм Директиви 2019/790 у

своє національне законодавство. У 2021 році там було прийнято Закон про доступність авторського права на онлайн-платформах (Act on the Copyright Liability of Online Content Sharing Service Providers, нім. Urheberrechts-Diensteanbieter-Gesetz – UrhDaG) [11].

Важливою нормою цього акту є передбачена у статті 14 процедура реагування на автоматичне блокування контенту. Так, зокрема постачальники послуг (оператори цифрових платформ) повинні забезпечити користувачам та правласникам ефективну, безкоштовну та швидку процедуру розгляду скарг щодо блокування та доведення до відома публіки охоронюваних творів. Також вони зобов'язані негайно: 1) повідомити про скаргу, що надійшла, всі залучені сторони; 2) надати всім залученим сторонам можливість висловити свої коментарі та 3) не пізніше одного тижня після подання скарги прийняти рішення по суті. Прикметно, що у цій же статті окремо міститься норма стосовно суб'єкта вирішення скарги: «рішення щодо скарг повинні прийматися неупередженими фізичними особами» (ч.5 ст. 14), що можна розглядати як ще одне намагання віднайти необхідний баланс у використанні автоматизованих алгоритмів.

Закон забороняє застосування автоматизованих фільтрів щодо контенту, на який поширюється спростовна презумпція правомірності. Зокрема у ст. 9 вказується, що для уникнення непропорційного блокування автоматизованими процедурами, ймовірно правомірний контент може бути розміщений на платформі і бути доведеним до публіки ще до процедури розгляду відповідних скарг по суті (у порядку згаданої вже ст. 14).

Також у ст. 10 німецького закону передбачено, що спростовна презумпція правомірності поширюється на випадки незначного використання, а саме: 1) використання кінематографічного твору або фільму тривалістю до 15 секунд у кожному випадку; 2) використання аудіодоріжки тривалістю до 15 секунд у кожному випадку; 3) використання тексту до 160 символів та 4) використання фотографічного твору, фотографії

АВТОРСЬКЕ ПРАВО

або графічного зображення обсягом до 125 кілобайт. Механізм спростування згаданої презумпції правомірності у німецькому законі також передбачений, оскільки про випадки розміщення такого контенту провайдери (оператори) платформ зобов'язані повідомити правовласників та їхнє право подати скаргу щодо цього контенту.

Даючи оцінку підходу законодавця ФРН, німецька дослідниця J. Brieske небезпідставно схвально оцінює його саме через наділення користувачів платформ конкретними правами, які мають забезпечити безперешкодне завантаження їхнього контенту. Тим не менш, на її думку, закону бракує реальних положень що б забезпечили реалізацію закладених там норм, а тому його ефективність буде залежати від готовності самих платформ його дотримуватися. Проте в цілому його прийняття має розглядатися як приклад для інших держав-членів ЄС [12, с. 43].

Висновки. Враховуючи, що Україна проводить роботу з гармонізації національного авторського права з правом ЄС, вивчення

досвіду окремих країн ЄС у контексті функціонування цифрових платформ стає надзвичайно важливим. Гармонізація національного законодавства тільки з нормами вторинного права ЄС, такими як директиви, без вивчення досвіду окремих держав членів – не завжди ефективний крок законодавця, враховувати ту обставину, що ці акти часто обмежуються рамковими нормами, а змістовне наповнення відбувається уже національним правом країни-члена.

Так, наприклад, без правової регламентації на союзному рівні залишилося питання використання автоматизованих алгоритмів фільтрування контенту користувачів цифрових платформ, особливо *ex ante*, що створює певні виклики як для авторів, так і інших користувачів платформ.

Проаналізований досвід законодавчого вирішення проблеми оскарження блокування цими системами контенту у окремих державах, зокрема у ФРН, може бути взятий за основу при подальшій роботі над національним законодавством.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Riis T., Schwemer, S. F. Leaving the European Safe Harbor, Sailing towards Algorithmic Content Regulation. *Journal of Internet Law*. 2019. № 22(7). С. 1–21.
2. Савич С. Авторське право у цифровому середовищі: проблема монополії правовласника та забезпечення умов вільного використання творів. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2015. № 1. С. 86–92.
3. Вебсайт міжнародної асоціації «Communia». After CDSMD: Why Copyright TPMs Remain Harmful to the Knowledge Ecosystem? URL: communia-association.org/2026/01/28/after-cdsmd-why-copyright-tpms-remain-harmful-to-the-knowledge-ecosystem/.
4. Денісов Р., Попович П. Особливості попередньої обробки та групування тренувальних даних нейронної мережі для підвищення точності розпізнавання об'єктів на основі MobileNetV2. *Технології та інжиніринг*. 2023. 5(16). С. 9–20. doi.org/10.30857/2786-5371.2023.5.1
5. Sag M. Internet Safe Harbors and the Transformation of Copyright Law. *Notre Dame Law Review*. 2018. № 93 (2). С. 499–564.
6. Вебсайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності. Judgment of the Court (Grand Chamber) of 22 June 2021, Frank Peterson v Google LLC, YouTube LLC, YouTube Inc., Google Germany GmbH and Elsevier Inc. v Cyando AG, joined Cases C-682/18 and C-683/18, EU:C:2021:503, European Union (EU). URL: wipo.int/wipolex/en/judgments/details/1736.
7. Perel M., Elkin-Koren N. Accountability in Algorithmic Copyright Enforcement. *The Stanford Technology Law Review*. 2016. № 19. С. 473–533. dx.doi.org/10.2139/ssrn.2607910.
8. Директива Європейського парламенту і Ради (ЄС) 2019/790 від 17 квітня 2019 року про авторське право і суміжні права на Єдиному цифровому ринку та про внесення змін до директив 96/9/ЄС та 2001/29/ЄС. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_022-19#Text.

АВТОРСЬКЕ ПРАВО

9. Judgment of the Court (Grand Chamber) of 26 April 2022. Republic of Poland v European Parliament and Council of the European Union. URL: eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:62019CJ0401.

10. Вебсайт «Centrum Cyfrowe». TSUE odrzuca skargę Polski w sprawie art. 17, ale ogranicza możliwość prewencyjnego blokowania treści przez platformy. URL: centrumcyfrowe.pl/czytelnia/analiza-wyrok-tsue-art17/.

11. Act on the Copyright Liability of Online Content Sharing Service Providers (Urheberrechts-Diensteanbieter-Gesetz – UrhDaG) URL: bmjv.de/SharedDocs/Downloads/DE/Gesetzgebung/RefE/UrhDaG_ENG.pdf?__blob=publicationFile&v=4.

12. Brieske J. Digital user rights and their enforcement: What is the copyright directive asking for? The Journal of World Intellectual Property. 2024. C. 27–43. doi.org/10.1111/jwip.12286.

REFERENCES

1. Riis T., Schwemer, S. F. Leaving the European Safe Harbor, Sailing towards Algorithmic Content Regulation. Journal of Internet Law. 2019. No. 22(7). P. 1–21.

2. Savych S. Copyright in the Digital Environment: The Problem of Copyright Owner Monopoly and Ensuring Conditions for the Free Use of Works. Bulletin of the Ministry of Justice of Ukraine. 2015. No. 1. P. 86–92.

3. Website of the International Association «Communia». After CDSMD: Why Copyright TPMs Remain Harmful to the Knowledge Ecosystem? URL: communia-association.org/2026/01/28/after-cdsmd-why-copyright-tpms-remain-harmful-to-the-knowledge-ecosystem/.

4. Denisov R., Popovich P. Features of preprocessing and grouping of training data of a neural network to increase the accuracy of object recognition based on MobileNetV2. Technologies and Engineering. 2023. 5(16). P. 9–20. doi.org/10.30857/2786-5371.2023.5.1

5. Sag M. Internet Safe Harbors and the Transformation of Copyright Law. Notre Dame Law Review. 2018. No. 93 (2). P. 499–564.

6. Website of the World Intellectual Property Organization. Judgment of the Court (Grand Chamber) of 22 June 2021, Frank Peterson v Google LLC, YouTube LLC, YouTube Inc., Google Germany GmbH and Elsevier Inc. v Cyando AG, joined Cases C-682/18 and C-683/18, EU:C:2021:503, European Union (EU). URL: wipo.int/wipolex/en/judgments/details/1736.

7. Perel M., Elkin-Koren N. Accountability in Algorithmic Copyright Enforcement. The Stanford Technology Law Review. 2016. No. 19. P. 473–533. dx.doi.org/10.2139/ssrn.2607910.

8. Directive (EU) 2019/790 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 on copyright and related rights in the Digital Single Market and amending Directives 96/9/EC and 2001/29/EC. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_022-19#Text.

9. Judgment of the Court (Grand Chamber) of 26 April 2022. Republic of Poland v European Parliament and Council of the European Union. URL: eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:62019CJ0401.

10. «Centrum Cyfrowe» website. TSUE rejects Polski's complaint in art. 17, but limits the possibility of prewencyjnego blokowania treści przez platformy. URL: centrumcyfrowe.pl/czytelnia/analiza-wyrok-tsue-art17/.

11. Act on the Copyright Liability of Online Content Sharing Service Providers (Urheberrechts-Diensteanbieter-Gesetz – UrhDaG) URL: bmjv.de/SharedDocs/Downloads/DE/Gesetzgebung/RefE/UrhDaG_ENG.pdf?__blob=publicationFile&v=4.

12. Brieske J. Digital user rights and their enforcement: What is the copyright directive asking for? The Journal of World Intellectual Property. 2024. P. 27–43. doi.org/10.1111/jwip.12286.

Savych S. S. Rights of Authors as users of digital platforms and automated copyright protection algorithms (ex ante).

This article examines the impact of automated copyright enforcement ex ante algorithms on the rights of digital platform users. It analyzes system operation, risks of disproportionate content blocking, opacity of appeal procedures for algorithmic decisions, and the danger of excessive preventive censorship. The paper reviews foreign regulatory experience (EU, Poland, Germany), including EU acts and decisions on platform liability and German law as an example of complaint procedures and user protections.

The conclusion calls for Ukrainian legislation to regulate automated filters, introducing oversight, algorithmic transparency, and effective appeal mechanisms to balance platform operators, users and rights holders interests.

Keywords: copyright, digital platforms, automated protection algorithms, ex ante filtering, content-sharing service providers.